

Verndar- og stjórnunaráætlun fyrir fólkvang í Glerárdal

Verk- og tímaáætlun

Maí 2017

UMHVERFISSTOFNUN

Forsendur

Friðlýsing fólkvangs í Glerárdal var undirrituð þann 6. júní 2016. Tillaga að friðlýsingu svæðisins var samþykkt hjá Akureyrarbæ á 150 ára afmælisdegi bæjarins þann 29. ágúst 2012. Það má því segja að fólkvangur í Glerárdal sé afmælisgjöf Akureyrarbæjar til íbúa bæjarins.

Samkvæmt 81. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd ber Umhverfisstofnun ábyrgð á að gerð sé stjórnunar- og verndaráætlun fyrir friðlýst svæði. Tillaga að slíkri áætlun skal liggja fyrir innan 12 mánaða frá gildistöku friðlýsingar.

Markmið friðlýsingar fólkvangs í Glerárdal er að vernda dalinn og aðliggjandi fjalllendi til útivistar almennings, náttúruskoðunar og fræðslu. Friðlýsingin verndar auk þess land sem er að mestu ósnortið með fjölbreyttum jarðmyndunum og gróðurfari, og er þannig stuðlað að varðveislu líffræðilegrar fjölbreytni og breytileika jarðmyndana. Fólkvangurinn er 74,4 km² að stærð.

Glerárdalur er mótaður af jöklum og einkennist berggrunnurinn af 10 milljón ára gömlum basalt hraunlögum. Nálægð við forna megineldstöð veldur því að berggerðir á svæðinu eru fjölbreyttar auk þess sem steingerðar plöntuleifar, surtarbrandur og kísilrunninn trjáviður finnast víða á svæðinu. Gróðurfari í Glerárdal er fjölbreytt, bæði hvað varðar tegundir og gróðurlendi, en mólendi og votlendi setja svip sinn á dalinn.

Í samstarfsnefnd um gerð stjórnunar- og verndaráætlunar fyrir fólkvang í Glerárdal eiga sæti:

- Davíð Örvar Hansson, Umhverfisstofnun
- Hildur Vésteinsdóttir, Umhverfisstofnun
- Þórdís Björt Sigbórsdóttir, Umhverfisstofnun
- Jón Birgir Gunnlaugsson, Akureyrarbæ

Almennt um verkefnið

Verndar- og stjórnunaráætluninni er ætlað að fjalla um markmið verndunar fólkvangsins og hvernig stefnt skuli að viðhaldi verndargildis svæðisins í anda sjálfbærrar þróunar og í samræmi við ákvæði auglýsingar um friðlýsingu svæðisins. Unnin hefur verið stefnumótun um gerð stjórnunar- og verndaráætlana fyrir friðlýst svæði í umsjón Umhverfisstofnunar og verður hún höfð til hliðsjónar við gerð áætlunarinnar.

Í stefnumótuninni er lögð áhersla á samráð og samstarf, að stjórnunar- og verndaráætlanir séu einfaldar og upplýsingar settar fram á auðskiljanlegan hátt. Stjórnunar- og verndaráætlunin verður því ekki umfangsmikil og megin áhersla verður lögð á gildi svæðisins, markmið, aðgerðir og verndarráðsáfanir, en nánari upplýsingar um svæðið verða aðgengilegar á heimasíðu Umhverfisstofnunar.

Gert er ráð fyrir að gildistími áætlunarinnar verði 10 ár og að með henni fylgi aðgerðaáætlun sem gildir til 5 ára. Að fimm árum liðnum verður aðgerðaáætlunin endurnýjuð og uppfærð. Stefnt er að því að gerð stjórnunar- og verndaráætlunar fyrir fólkvanginn Glerárdal verði lokið haustið 2017.

Stjórnunar- og verndaráætlunin felur í sér eftirfarandi þætti:

1. Inngangur
  - a. Markmið
  - b. Eignarhald og umsjón
  - c. Lagalegur- og stjórnsýslulegur rammi og alþjóðleg ábyrgð
  - d. IUCN verndarflokkur

2. Lýsing
  - a. Mörk svæðisins
  - b. Gildi friðlýsta svæðisins
  - c. Náttúruminjar
    - i. Gróður
    - ii. Dýralíf
    - iii. Jarðminjar
    - iv. Innviðir og mannvirki
    - v. Rannsóknir og fræðsla
3. Markmið, stefna og leiðir

Umsjón með verkefninu

Verkefnastjórn og ritstýring stjórnunar- og verndaráætlunar verður í höndum fulltrúa Umhverfisstofnunar, en í samstarfshópi um gerð stjórnunar- og verndaráætlunarinnar á einnig sæti fulltrúi Akureyrarbæjar sem sveitarfélags og landeiganda sem mun taka virkan þátt í gerð hennar.

Samráð og upplýsingagjöf

Samráð og upplýsingagjöf er lykillinn að því að sátt skapist um stjórnunar- og verndaráætlanir. Gert er ráð fyrir að helstu hagsmunaaðilar verði upplýstir um gerð áætlunarinnar og stefnt er að því að birta upplýsingar á heimasíðu Umhverfisstofnunar um framgang vinnunnar. Drög að stjórnunar- og verndaráætlun verður síðan auglýst til athugasemda fyrir almenning og gefst þá öllum kostur á að senda inn ábendingar og athugasemdir.

VERK- OG TÍMAÁÆTLUN

Maí 2017

- Skipaður samstarfshópur sem hefur umsjón með gerð stjórnunar- og verndaráætlunar.
- Samþykkt verk- og tímaáætlun
- Samþykkt samráðsáætlun

Júní 2017

- Samantekt á gögnum sem styðja við gerð áætlunarinnar.
- Lokið við 1. kafla og 2. kafla (Inngangur).

Júlí– ágúst 2017

- Úrvinnsla gagna vegna kafla um lýsingu á svæðinu.
- Lokið við 3. kafla (Markmið, stefna og leiðir).

September 2017

- Aðgerðum forgangsraðað og lokið við aðgerðaáætlun.
- Drög að stjórnunar- og verndaráætlun kynnt almenningi.

Október 2017

- Unnið úr athugasemdum frá kynningarferli.
- Stjórnunar- og verndaráætlun send ráðherra til samþykkis.